

Het voorbije jaar was een jubileumjaar voor de vzw NONA. Ons 10-jarig bestaan werd uitgebreid in het licht gezet via diverse activiteiten met het symposium 'Roemenië gisteren, vandaag, morgen' als hoogtepunt. Onze solidariteit en financiële steun voor Roemenië blijven erg nodig waarbij we meer en meer streven naar structurele en duurzame hulp. Het is immers onze betrachting dat de Roemeense bevolking en de overheid hun lot in eigen handen nemen. We zullen hen daarbij blijven helpen en ondersteunen. Een belangrijke stap in die richting is de oprichting van de associatie Sfanta Faustina, waardoor de ziekenhuisschool rechtspersoonlijkheid heeft verworven.

In 2011 verliet ambassadeur Leo D'aes Roemenië omdat hij werd benoemd tot directeur van de Sub-Sahara Afrikalanden. We willen hem heel bijzonder danken voor de steun aan en waardering voor NONA in de voorbije jaren. Hierdoor werd immers heel wat mogelijk. Ondertussen werd de Heer Philippe Beke als nieuwe Belgische ambassadeur voor Roemenië en Moldavië aangesteld. Ook van hem genieten we daadwerkelijke steun en waardering. Zijn tussenkomsten zijn zeer belangrijk voor onze contacten met de Roemeense overheid.

Het voorjaar 2012 stond in het teken van professionele vorming. Van 23 tot 27 april organiseerde NONA een vormingsweek voor de leerkrachten van de ziekenhuisschool Sfanta Faustina en een symposium over ziekenhuisonderwijs. De Vlaamse expertise omtrent ziekenhuisonderwijs werd gedeeld met de ziekenhuisschool in Boekarest dankzij de deskundige inbreng van het team van de ziekenhuisschool Gent en van de vakgroep orthopedagogiek van de Universiteit Gent. In deze zestiende nieuwsbrief informeren we u over de evolutie van onze projecten in Roemenië en over de verschillende benefietactiviteiten van NONA.

Een bijzonder woord van dank gaat naar de provincie Oost-Vlaanderen, het fonds van ING, de Rotaryclub Gent Noord en de Gemeente De Pinte voor hun financiële steun.

We danken ook u, lezers, voor uw waardering, uw giften en sympathie voor ons werk.

'Met levendige stem': 11de benefietconcert, vrijdag 1 juni, parochiekerk De Pinte

'Met levendige stem' is niet alleen de titel van het concert, het is ook de naam van het koor *Vivente Voce* uit Sint-Denij-Westrem – maar ook met bekende gezichten uit De Pinte – dat voor u een gevarieerd programma brengt met zowel geestelijke als wereldlijke composities van o.m. Brahms, Rheinberger, Fauré, Stanford, Lauridsen en Tavener. *Vivente Voce* was ook al succesvol te gast op het benefietconcert van 2003.

Kaarten zijn te bekomen op het secretariaat van de vzw, Serafien de Rijckelaan 21, tel 09 282 85 78, e-mail: nonamechild@telenet.be en bij de bestuursleden van NONA.

10 € in voorverkoop (12 € aan de ingang) – lagere schoolkinderen gratis

Symposium 22 oktober 2011: 10 jaar solidariteit NONA: 'Roemenië, gisteren, vandaag, morgen'.

Marc Claeys schetste de geschiedenis van Nona door de jaren heen. Roxana Hendrickx, Roemenië expert, leidde de thematiek in: ze schetste de evolutie in Roemenië in het licht van het Europese lidmaatschap en ze besprak de kansen en bedreigingen in functie van de toekomstige ontwikkelingen. Ook mogelijke coöperatievormen en de opdracht van de Roemeense overheid in de huidige context kwamen aan bod. Daarna volgde een geanimeerd panelgesprek deskundig in goede banen geleid door Kathleen Cools.

In het panel zaten: Marleen Bourgeais (lid Nona, jeugdproject in Costesti), Gilbert Strumane (lid RVB Nona), Leo D'aes (voormalig ambassadeur in Roemenië), Roxana Hendricks (docent aan het CIMIC Lessius Hogeschool Mechelen), Jozef Goebels (voorzitter Actie Dorpen Roemenië) en Marc Claeys (voorzitter Nona).

Onderwerp van dit panelgesprek was de huidige situatie in Roemenië, de toekomstige evolutie en het belang van een efficiënte structurele hulpverlening. Dit werd door de panelleden vanuit verschillende invalshoeken belicht. Uit het gesprek bleek dat er nog heel wat hindernissen te nemen zijn in de huidige politieke en economische context. Daarnaast beklemtoonden de deelnemers hun respect voor het Roemeense volk en cultuur en het belang van de solidariteit tussen België en Roemenië.

Eddy Coucquyt, gedeputeerde van de provincie Oost-Vlaanderen voor Welzijn, Gezondheid bevestigde dat de provincie de werking van Nona waardevol vond en zou blijven ondersteunen in de toekomst

Burgemeester Van Peteghem van de gemeente De Pinte, die via de GROS, Nona sinds jaren steunt sloot het symposium af en bood de receptie aan. De aanwezigen konden bij een hapje en een drankje verder van gedachten wisselen over de thema's die werden aangesneden tijdens de debatten.

Naar aanleiding van dit symposium ontvingen we heel wat positieve reacties. Zowel mensen zonder als met ervaring en achtergrond omtrent Roemenië vonden de voormiddag leerrijk, boeiend, interessant.

Benefietoptreden 10 jaar Nona 'Een hoed vol liedjes'

Meneer Hans zong met Nomad Swing en Koen de Cauter op 18 september 2011 in het Ontmoetingscentrum Polderbos De Pinte. We hoorden ontroerende, vrolijke, poëtische, grappige, meeslepende melodieën op originele teksten, perfect aangepast aan kinderen. Hans Schmidt slaagde erin het publiek te boeien met zijn bruisend entertainment, zijn originele bindteksten en vooral met zijn fijnzinnige en doorleefde zang.

Koen De Cauter begeleidde met klarinet en saxofoon, Ramsy Irani en Seppe Van Tilburg speelden gitaar, Jef Scheepers ondersteunde muzikaal met contrabas.

De swingende jazz, musette en chansons droegen de liedjesteksten en maakten de kinderen warm voor deze waardevolle muziek.

Dit benefietoptreden was een première. Ondertussen toert Hans met zijn muzikanten Vlaanderen rond. NONA dankt de artiesten voor hun belangeloos optreden.

Asociația Centrul Educațional Sfânta Faustina boven de doopvont gehouden

Na het terugtrekken van de Ierse vereniging Help Us Dry Tears (HUDT) uit het ziekenhuisschooltje moest NONA niet alleen op zoek gaan naar nieuwe sponsors, maar ook naar een nieuw sociaal secretariaat: de leerkrachten waren immers ingeschreven bij HUDT, die een lokale poot had in Roemenië en optrad als werkgever. Mogelijkheden die werden overwogen waren o.m. (opnieuw) aansluiten bij Caritas Boekarest, aansluiten bij de lokale afdeling van het Geels Roemeniëcomité waarmee NONA contacten heeft, de leerkrachten laten opnemen in het kader van het ziekenhuis of een lokale vzw stichten (waarbij NONA overigens geen enkele juridische band wenste te hebben). Uiteindelijk heeft NONA, samen met coördinator Zr. Myriam gekozen voor deze laatste oplossing.

Benefietoptreden op zondag 7 oktober om 15u: kapel Zusters van Liefde, Molenaarsstraat 22, Gent

Tine Ruyschaert vertolkt de legende van Beatrijs, omkaderd met middeleeuwse liederen, a capella gezongen door Annelies Coene en Els Wollaert. De opbrengst hiervan komt integraal ten goede aan onze projecten.

Zondag 11 november bent u tevens welkom op ons jaarlijks NONA-maal.

Werking van het Centrul Educațional Sfânta Faustina

Het schooljaar is alweer bijna ten einde, zodat we nu al een terugblik kunnen maken naar het eerste jaar met een grotendeels vernieuwde ploeg leerkrachten.

Sinds HUDT zich uit het project van de ziekenhuisschool heeft teruggetrokken moest NONA alleen instaan voor de betaling van de lonen van de leerkrachten. Aangezien onze middelen beperkt zijn moesten we rationaliseren. Rekening houdend met onze gemiddelde inkomsten over de jaren heen, konden we ons engageren voor de betaling van de lonen van 3 voltijdse equivalenten (VTE). Dit probeerden we dan zo veel mogelijk te spreiden over verschillende vakken door halftijdse leerkrachten aan te stellen. We gaven er de voorkeur aan om de lessen Frans door Engels te vervangen. Uiteindelijk gaf dit het volgende resultaat:

1 VTE directeur-coördinator (Myriam Ghența), ½ VTE onderwijzeres (Tuța Vișescu), ½ VTE wiskunde – fysica (Ovidiu Andronesi), ½ VTE informatica – opvoedster (Paula Gabor), ½ VTE Roemeens/Engels (Oana Sanziana).

Bovendien is een zuster van het klooster bereid gratis Franse les te geven voor kinderen die dit wensen.

Voor Liliana Simion en Larisa Hanganu, die beiden overigens matig presteerden de laatste tijd, is er jammer genoeg geen plaats meer.

Coördinator Myriam Ghența brengt geregeld verslag uit van de schoolactiviteiten; zij is zeer tevreden over de inzet en competentie van de huidige ploeg –en wij uiteraard ook. Aangezien NONA het voorbije jaar voldoende fondsen heeft verzameld, hebben wij ons geëngageerd om ook het volgende schooljaar de lonen van 3 VTE's te betalen.

Tentoonstelling schilderijen van Anne Tirez in het Martinushuis Gent (2 oktober - eind december 2011)

Anne Tirez-Van de Meerssche heeft haar schitterende schilderijen tentoongesteld en de opbrengst ging integraal naar Nona. Deze expositie gaf een beeld van de evolutie die Anne Tirez heeft doorgemaakt door de jaren heen. Haar werken zijn warm, verrassend met een veelzijdig kleurenpalet.

Als psycho-pedagoge slaagt zij erin gevoelens, belevingen en ervaringen van haarzelf en de ander in zijn leefsituatie op doek levendig tot uitdrukking te brengen. Het is voor de toeschouwer een uitdaging de betekenissen te ontdekken die in de verschillende werken verweven zitten.

De expositie was een groot succes. De opbrengst, ongeveer 2.500 euro gaat volledig naar de vzw NONA. Wij zijn hier zeer dankbaar voor, wij beseffen dat dit een zeer waardevol geschenk is, niet alleen omwille van de financiële kant, Anne heeft ons een stuk van haar ziel geschonken.

Vormingsweek 'Centrul educational Sfânta Faustina'
Boekarest 23-27 April 2012

Deelnemers:

België:

Ingrid Van den Brande: directeur Ziekenhuisschool stad Gent

Chantal Roelens: leerkracht kleuteronderwijs oncologie-pediatrie Ziekenhuisschool stad Gent

Evelyn Van Iseghem: leerkracht Lager Onderwijs revalidatie Ziekenhuisschool stad Gent

Ilse-Mien Lievens: leerkracht secundair onderwijs algemeen en medeverantwoordelijke psychiatrie Ziekenhuisschool stad Gent

Prof. Dr. Geert Van Hove, Vakgroep Orthopedagogiek UGent

Marijke Verfaille en Marc Claeys: Raad van Bestuur vzw NONA

Veronica Banica: gast Rotaryclub Gent Noord

Roemenië:

Myriam Ghenta: directeur Centrul Educational Sfânta Faustina

Tuta Visescu: leerkracht Lager Onderwijs Centrul Educational Sfânta Faustina

Paula Gabor: leerkracht informatica en opvoedster Centrul Educational Sfânta Faustina

Ovidiu Andronesi: leerkracht wiskunde en wetenschappen Centrul Educational Sfânta Faustina

Sinziana Dutoiu: leerkracht Engels en Roemeens Centrul Educational Sfânta Faustina

Maandag 23.04

Ons reisgezelschap was een gedifferentieerde doch complementaire groep mensen. Hoewel een aantal van hen elkaar vooraf niet kenden, verliepen de contacten zeer vlot. Na de landing in Boekarest trokken we met Zr. Myriam Ghenta en leerkracht wetenschappen Ovidiu Andronesi naar het Murialdoklooster. We werden er warm ontvangen door pater Elio en pater Marius, twee enthousiaste gastvrije mannen. We werden vergast op een broodmaaltijd met lekkere streekkazen. De colafles bleek een streekwijntje te bevatten. Het weer was schitterend. We verkenden het historische centrum van de stad, deden een terrasje, en keerden terug naar het klooster voor een typisch Roemeense maaltijd.

Dinsdag 24.04

In de school is door Zr. Myriam en haar team veel werk geleverd om na de renovatie alles in orde te maken. De lokalen zijn helder geschilderd, er is mooi en degelijk meubilair, didactisch materiaal en computers. De buitenkant van het gebouw moet dringend hersteld worden. De materialen

die gebruikt werden zijn immers onvoldoende duurzaam. Het renovatieproject werd gefinancierd door het Duitse 'Kindermissionswerk'. Na de kennismaking met Zr. Myriam en het leerkrachtenteam werden we uitgenodigd door dokter Smarandache, manager van het kinderziekenhuis Marie Curie. Hij onderhield ons over de politisering en de logheid van de Roemeense gezondheidszorg, het tekort aan bekwame artsen en de moeilijke omstandigheden waarin hij moet werken. Daarna ontmoetten we Dr. Padure, het hoofd van het revalidatiecentrum, een energieke dame met een duidelijke visie die het centrum met stevige hand leidt. Zij beklemtoont dat zij de samenwerking met de Sfanta Faustina school fundamenteel vindt. Bij de rondleiding viel op hoe de ouders in het revalidatieproces geïntegreerd worden en hoe met enthousiasme in alle afdelingen wordt gewerkt.

Elke dag kregen we in het revalidatiecentrum een lekkere Roemeense maal aangeboden door Dr. Padure en haar keukenprinsessen. In de namiddag werd de werking van de ziekenhuisschool toegelicht door Zr. Myriam en haar team en werden we uitgenodigd om de activiteiten samen met de leerkrachten Sinziana, Paula, Ovidiu en Tuta bij te wonen. We waren onder de indruk van de professionele benadering, de bijzondere band met de kinderen en het enthousiasme waarmee de leerkrachten de kinderen begeleiden. Ze werkten geïndividualiseerd en pasten zich aan de leeftijd, het ontwikkelingsniveau en de lichamelijke en psychische toestand van elk kind of jongere. Uit de reacties van de kinderen bleek duidelijk dat ze zich goed voelden in de school. Ze grepen de kansen die hen werden gegeven, ze kregen weer moed in de moeilijke tijd die ze doormaakten.

Na een lekker maal in het Monte Carlo restaurant aan het meer in het Cismigiupark hadden we een afspraak met de Belgian Connection, een club van zakenmensen die in Roemenië actief zijn. Daar werden interessante contacten gelegd voor de toekomst van Sfânta Faustina.

Woensdag 25.04

Woensdagvoormiddag startte het vormingsprogramma met het team van de Ziekenhuisschool Gent. Ingrid Van den Brande zette de werking van de school uiteen, waarna de workshops aanvatten. Ilse-Mien die gespecialiseerd is in de opleiding op de psychiatrie afdeling gaf een gedetailleerde beschrijving van de doelgroep, lichtte de (ortho-)pedagogische werkwijze en de integratie van onderwijs en therapie toe.

Aansluitend belichtte Evelyn het onderwijs aan de kinderen uit het revalidatiecentrum.

In de namiddag bezochten we met een gids het parlement en de Orthodoxe Catedrala Patriarhala. 's Avonds genoten de muzikliefhebbers van een schitterend klassiek pianoconcert.

Donderdag 26.04

In de voormiddag waren er workshops. Wij verwelkomden Veronica Banica, vertegenwoordiger van de Rotaryclub Gent Noord. Zij stond ons deskundig bij als tolk waardoor de workshops en het symposium voor iedereen toegankelijk waren. Chantal lichtte de pedagogische aanpak op oncologie en pediatrie toe. Wij kregen bezoek van een delegatie van het kabinet van minister Pascal Smet vergezeld door ambassadeur Philippe Beke. Zij waren in Boekarest ter gelegenheid van de Bologna Conferentie over Europees hoger onderwijs.

In de namiddag begaven wij ons naar het auditorium in het Marie Curie ziekenhuis voor ons symposium. Marc, voorzitter Nona, heette ons welkom. De Belgische ambassadeur sprak zijn steun uit voor het project en benadrukte de nood aan structurele omkadering van het ziekenhuisonderwijs en het belang van de solidariteit Vlaanderen-Roemenië. Ingrid Van den Brande legde het organisatiemodel en de eigen pedagogische visie van de Ziekenhuisschool Gent uit.

Geert Van Hove nam ons mee in de wereld van het zieke kind en bood ons een aantal fundamentele orthopedagogische inzichten omtrent onderwijs en opvoeding van langdurig zieke kinderen.

Zr. Myriam beschreef met een aangrijpende fotoreportage de geschiedenis en de huidige werking van Sfâ Faustina.

Aansluitend volgde een geanimeerd debat over de manier waarop het ziekenhuisonderwijs in de huidige context wordt en zal georganiseerd worden in Roemenië. Daarin speelde Veronica Banica een centrale rol door zeer accuraat de verschillende tussenkomsten te vertalen waardoor de juiste conclusies konden geformuleerd worden.

De Roemeense inspecteur-generaal van het ministerie van onderwijs, Anca-Denisa Petrache, wees op de recente aanpassing van de wetgeving waardoor een wettelijk kader gecreëerd werd waarbinnen het mogelijk zal zijn ziekenhuisonderwijs in te richten. Deze wetgeving kwam tot stand dankzij de netwerking van NONA en de druk van de Belgische ambassade bij de Roemeense overheden. De concrete toepassingsmodaliteiten zijn nog niet duidelijk omschreven. Het belang van het specifiek pedagogisch concept werd door verschillende deelnemers aan het debat benadrukt. Ook het aansluiten bij het schoolprogramma en de schoolloopbaan van het kind, mogelijkheid om examens af te nemen en certificaten af te leveren werden besproken.

Het pionierswerk en voorbeeldfunctie van Sfâ Faustina, de grote inzet van Zr. Myriam en team werden algemeen gewaardeerd.

Het gesprek werd verder gezet tijdens de afsluitende receptie. Dit symposium heeft de weg geopend naar verdere dialoog met andere initiatieven en met de overheid.

De vormingsweek heeft haar doel bereikt, er werden contacten gelegd, banden gesmeed en er is meer duidelijkheid rond wetgeving. Vooral zagen we het schitterend werk van Zr. Myriam en haar team.

We zijn dankbaar voor het enthousiasme en de deskundigheid waarmee de ziekenhuisschool stad Gent en Prof. Dr. Van Hove hun expertise hebben gedeeld. De wederzijdse uitwisseling van kennis en ervaringen

was verrijkend en gaf aanleiding tot mogelijke initiatieven tot verdere samenwerking.

Vrijdag 26.04

In de voormiddag bezochten we het klooster en het bejaardentehuis van de Congregatio Jesu. We namen afscheid van de zeer gastvrije paters en reden richting luchthaven. Het was voor iedereen een warme, waardevolle ervaring en een start voor verdere samenwerking. Er wordt bekeken hoe verdere uitwisseling concreet mogelijk is en op welke manier studenten orthopedagogiek in de toekomst stage kunnen lopen in de school te Boekarest.

Vakantiespelen in Costesti 2011

In augustus van vorig jaar was het al de achtste keer dat de vakantiespelen, georganiseerd door Marlene Bourgeois, de Roemeense monitoren en Vlaamse vrijwilligers plaats grepen.

Op vraag van de burgemeester van het nabijgelegen Tomsani konden ook een 50-tal kinderen uit dit dorp meedoen.

Het werd opnieuw een daverend succes, 275 kinderen genoten volop van de vele activiteiten en hadden zo een aangenaam tijdverdrif tijdens de schoolvakantie.

De toneelinitiatie en de muziekinitiatie werden geleid door 5 Vlaamse regentessen. Ze vonden het meer dan de moeite waard terug te komen. Het is altijd boeiend te zien hoe kinderen contact leggen met mensen die hun taal niet spreken. De taal van het hart is nog altijd de meest toegankelijke.

Buiten de 5 Vlaamse vrijwilligers hadden we dit jaar een ploeg van 9 Roemeense volwassenen en 15 Roemeense monitoren.

Elke voormiddag kregen 4 groepen vaste activiteiten.

In de namiddag zijn de activiteiten vrij, weliswaar steeds onder begeleiding van monitoren.

Jammer genoeg blijft de ondersteuning vanuit het gemeentebestuur nog

steeds uit. We krijgen wel de beschikking over de feestzaal en de speelplaats en sportzaal van de school maar moeten het financieel allemaal zelf zien te roeien.

Gelukkig zijn er ondertussen enkele begoede ouders bereid gevonden om bij te springen. Zo konden we het podium van de feestzaal schilderen en van nieuwe gordijnen voorzien.

Op zondag 11 september werden de spelen feestelijk afgesloten met een filmvoorstelling. De feestzaal zat afgeladen vol met de kinderen en hun ouders. Alle activiteiten waren gefilmd en elk kind kon zichzelf aan het spel zien.

Hierna kon de Vlaamse delegatie tijdens een afsluitende receptie contacten leggen met de plaatselijke overheid, de Roemeense sponsors en het team van monitoren. Deze laatste kregen een diploma overhandigd als blijk van erkenning voor hun inzet.

Naast de zomerspelen werden in 2011 ook herfst- en winteractiviteiten aangeboden door de Roemeense monitoren die dit heel enthousiast aanpakten.

Dit jaar, de negende keer, gaan we er terug volop voor... en in 2013 vieren we het tienjarig bestaan!

In de dorpjes Pietreni en Bistrita, aan de voet van de Karpaten zorgt Nona reeds vele jaren voor een gezonde versnapering eenmaal per week. Wij blijven zoeken naar minstens duizend harten voor duizend bananen om ook dit jaar wat voedsel en blijheid te brengen in het kleuterschooltje van Pietreni.

Giften zijn welkom op rek. 751-2003188-81 van Nona.

met steun van: Provincie Oost-Vlaanderen
Voor ieder van ons

 GROSP
Gemeentelijke Raad voor OntwikkelingsSamenwerking

Vzw NONA

Hilde Baekelandt, Marlene Bourgeois, Nico Braeckman, Marc Claeys, Johan Demets, Pol Dermaux, Filip Maes, Jan Milh, Carl Spriet, Gilbert Strumane, Cecile Vanassche, Rita Vandenborre, Marijke Verfaillie, Mieke Verlinde.

Contact: Jan en Hilde Milh-Baekelandt,
Serafien de Ryckelaan 21, 9840 De Pinte tel. 09 282 85 78
e-mail: nonamechild@telenet.be
www.nonamechild.eu rek.nr. AXA 751-2003188-81